

SISEMINISTEERIUM

Justiitsministeerium

14.11.2024 nr 1-7/145-6

Kooskõlastuskiri

Olete edastanud Siseministeeriumile kooskõlastamiseks korrakaitseaduse väljatöötamise kavatsuse (edaspidi nimetatud *VTK*). Kuigi *VTK* on valminud koostöös Siseministeeriumiga esitame täiendavad ettepanekud ja põhjendused, mida palume arvestada eelnõu koostamisel.

Meie ettepanekud oleksid järgmised:

Viibimiskeeld

Päästeamet kohaldab riikliku järelevalve käigus viibimiskeeldu vajaduspõhiselt ning vähestel juhtudel on vajalik ka pikema kui 12 tunnise viibimiskeeldu kohaldamine. Näiteks võib demineerimissündmuse iseloomust tulenevalt esineda vajadus kohaldada viibimiskeeldu, mis on eelkõige seotud ohutuse tagamisega. Lähtuvalt eelnevast peaks looma võimaluse ka Päästeametile ja teistele korrakaitseorganitele kohaldada vajadusel pikemat kui 12 tunnist viibimiskeeldu.

Isikuandmete töötlemine pilti ja heli salvestava jälgimisseadmetikuga

- 1) Teeme ettepaneku eelnõu koostamisel mitte lähtuda kitsalt konkreetset kaamerat tähistavast mõistest (nt vormikaamera), vaid kasutada paindlikumat ja üldisemat mõistet, mis hõlmaks nii mobiilset kui ka statsionaarset seadet.
- 2) Lisaks palume eelnõu koostamisel selget välja tuua, kas pilti ja heli salvestava seadme all mõeldakse ainult kaamerat, mis salvestab kõike, mis vaatevälja jääb, või ka teisi tehnoloogilisi lahendusi.
- 3) Jälgimisseadmetike kasutamise vajadus on laiemalt ka teistel korrakaitseorganitel. Teeme ettepaneku luua eelnõu koostamisel kõigile korrakaitseorganitele õigus järelevalves jälgimisseadmetiku kasutamiseks. Näiteks Päästeametil on soov kasutada enda tegevuses kiivrikaameraid. Need leiaks kasutust eelkõige menetlustoimingute tegemisel. Samuti aitaks kiivrikaamerad jäädvustada sündmuse olustikku (*nii sündmuskohale jõudmise hetkel kui kogu sündmuse vältel*), mis võib olla oluline tõend hilisema menetluse käigus.

Asja sundkasutusse võtmine

Päästeseaduse § 20 lg 1 kohaselt võib päästetöö juht või demineerimistö juht võtta vett, liiva, kruusa ning muid päästetööks või demineerimistööks vajalikke aineid, materjale, seadmeid ja abivahendeid, kui see on vältimatult vajalik päästetööks või demineerimistööks. Seega on Päästeametil õigus asja sundkasutusse võtta vaid päästetööks või demineerimistööks. Praktikas

esineb aga vajadus laiemate volituste järgi võtta asja sundkasutusse ka ohu ennetamiseks ja likvideerimiseks, abi osutamiseks jne.

Kehtiva regulatsiooni kohaselt võib hädaolukorra seaduse § 28 alusel eriolukorra juht või eriolukorra tööde juht otsustada asja sundkasutusse võtmise. See aga eeldab eriolukorra väljakuulutamist Vabariigi Valitsuse poolt. Samas võib evakuatsiooni läbiviimisel tekkida vajadus hoone või hoone osa sundkasutusse võtmiseks (näiteks majutuseks) ning eriolukorda ei ole välja kuulutatud. Palume eelnõu koostamise käigus kaaluda seega erinevaid võimalusi asjade laiemaks sundkasutusse võtmiseks korrakaitseorganite poolt.

Mehitamata õhusõidukite kasutamine

1) Juhime tähelepanu, et isikuandmete töötlemiseks mehitamata õhusõidukitele (edaspidi MÕS) paigaldatud jälgimisseadmestiku kasutamist puudutav muudatus ei tohiks mõjutada riigipiiri valvamise taktikaid ja tegevusi MÕS abil. Riigipiiri valvamisel on oluline, et MÕS kasutamine oleks ka edaspidiselt võimalik vähemalt piirivööndis politseile pandud ülesannete täitmiseks.

2) Seaduseelnõus tuleks hoiduda MÕS tõrje seadmete liigiti loetlemisest, mis võib edaspidi takistada uut tüüpi seadmete kasutusele võtmist. Seega tuleks MÕS tõrje seadmete puhul jääda üldistavaks ja mitte rakendada detailset loetelu.

Koosolekute keelamine

VTK punktis 14 on analüüsitud vajadust täpsustada ehk täiendada koosolekute keelustamise regulatsiooni. Leiame, et käesolevalt ei ole vajalik vastavaid täpsustusi korrakaitseseaduses teha ning vajadus mõnda uut alust lisada ei ole.

Täiendavad ettepanekud

1) Teeme täiendavalt ettepaneku korrakaitseseaduse eelnõu koostamisel üle vaadata ka erinevates seadustes kasutusel olevad terminid: „isikusamasuse tuvastamine“, „isikusamasuse kontrollimine“ ja „isiku tuvastamine“. Kuna terminid on erinevalt sisustatud (*nt korrakaitseseaduses ja isikut tõendavate dokumentide seaduses*), siis on praktikas tekkinud probleeme sätete tõlgendamisel.

2) Päästeameti õigus rakendada vahetut sundi on piiratud riikliku järelevalve teostamisega enda ülesannete raames ning päästemeeskonnal puudub õigus rakendada vahetut sundi näiteks kiirabisündmusel abi osutades. Teeme ettepaneku kaaluda Päästeametile vahetu sunni kohaldamise õiguse andmist ka muudes õigusaktides sätestatud ülesannete täitmisel.

Lugupidamisega

(allkirjastatud digitaalselt)

Lauri Läänemets
siseminister